

Jiří Vilím

Diskuse k textu - Diana Leonard: Persons in Their Own Right: Children and Sociology in the UK

Text se pozastavuje nad nedostatkem zájmu, kterému se dříve těšilo dětství v očích sociologů. Lepší časy nastaly tomuto odvětví až s rozvojem feministického hnutí a s angažováním autorů zabývajících se genderovou otázkou. Starší práce zabývajících se dětmi jsou spíše spojeny s oblastí biologie a medicíny. Dítě zde tedy nevystupovalo jako plnohodnotný objekt zájmu, ale jako něco, k čemu byl výzkum či text vztažen (např. vliv něčeho na děti).

Je zajímavé pozastavit se nad tím, proč právě děti budily v sociálních vědách tak málo zájmu. A proč se stejné nevšímavosti těšily například i ženy. Odpověď zřejmě najdeme, podíváme-li se, jakému významu se obě skupiny těšily ve společnosti obecně. V porovnání s dospělým mužem šlo jistě o postavení marginální, postavení na okraji.

Muž byl dříve takřka jedinou ekonomickou jistotou rodiny a od jeho příjmu se přímo úměrně odvíjelo její sociální postavení. Je tedy celkem logické, že věda věnovala nejvíce pozornosti právě jemu. On byl dominantním „šéfem“ rodiny, byl také tím, kdo v ní měl největší rozhled, a tudíž právě on nejpravděpodobněji mohl číst výsledky prací sociálních vědců. V neposlední řadě, on byl také tím, kdo se ve vědě nejvíce angažoval. Zjednodušeně řečeno vědu dělali bílí muži o bílých mužích pro bílé muže.

Výraznou změnu tedy můžeme očekávat až v momentě, kdy se ostatní demografické skupiny ve společnosti dočkají natolik důležitého postavení, aby si jich věda všimla a zahrнула je do hledáčku svého zájmu. To se zjevně stalo až v době nedávné. Sociologie dětství tedy začínala „na zelené louce“ a nyní má ještě co dohánět. A přestože v západní Evropě svoji ztrátu dohání velmi rychlým tempem, v České republice má stále poněkud exotickou příchut'. To je však celkem pochopitelné, vezmeme-li v úvahu, že u nás po

roce 1989 začínala téměř na zelené louce prakticky celá sociologie. Až získá tento obor v Česku takové renomé, jakému se těší u našich západních sousedů, může postupně dohánět své manko i na poli sociologie dětství.